

Ἀπεδῶ κοντὰ (τὸ ἐπίρρ. σημαίνει κατὰ προσέγγισιν τὸ τοπικὸν σημεῖον ἀφ' οὗ ἡ κίνησις): Ἀπαδαμερκαϊκὰ ἐκυλίεν τὸ λιθάρ'.

*ἀπεδῶ-μέρου-κ' ἔσω ἐπίρρ. ἀπαδαμερκεῖς Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ μέρου κ' ἔσω. Ἀπεδῶ που πλησίον κατ' εὐθείαν γραμμὴν (ἡ κίνησις νοεῖται ὀριζοντία καὶ τὸ σημεῖον ἀφ' οὗ ἡ κίνησις κατὰ προσέγγισιν): Ἀπαδαμερκεῖς ἐπ' ἔγ' ναν (ἐπήγαιναν).

*ἀπεδῶ-μέρου-κ' ἄνω ἐπίρρ. ἀπαδαμερκεῖς Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ μέρου κ' ἄνω. Ἀπεδῶ πλησίον πρὸς τὰ ἄνω (τὸ τοπικὸν σημεῖον ἀφ' οὗ ἡ κίνησις νοεῖται κατὰ προσέγγισιν): Ἀπαδαμερκεῖς ἐπ' ἔγ' ναν.

*ἀπεδῶπαντιανός ἐπίθ. ἰωδεπαδιανός Κρήτ. (Κίσαμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. *ἀπεδῶ, παρ' ὃ καὶ ἰωδε, τοῦ οὐσ. πάντα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιανός. Τὸ ἰωδε-παδιανός ἐκ τοῦ διαμέσου τύπ. ἰωδεπαδιανός.

Ὁ εἰς τὸ ἐδῶ μέρος κατοικῶν: Οἱ περαπαδιανοὶ τὰ βάνανε με τοοὶ ἰωδεπαδιανούς. Ἀντίθ. *περαπαντιανός.

*ἀπεδῶ-πέρα ἐπίρρ. ἀπαδαπέραν Πόντ. (Χαλδ.) ἀπ-πωδεμπερά Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.)

Ἐκ τῶν ἐπίρρ. ἀπεδῶ καὶ πέρα. Ἀπεδῶ ἀπέναντι ἐνθ' ἄν.: Ἀπαδιπέραν ἀσ' σ' ὀρμάν' ἐφόρτωσεν τ' ἄλογον ξύλα (ἀσ' σ' ὀρμάν' = ἀπὸ τὸ δάσος).

*ἀπεδῶ-πέραν-κ' ἔσω ἐπίρρ. ἀπαδαπέραν-κεῖς Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πέραν κ' ἔσω. Ἀπὸ τῶν ἀπέναντι ἐδῶ μερῶν ἴσα πέρα (τῆς κινήσεως νοουμένης ὀριζοντίας): Κάτ' ἔρται ἀπαδαπέραν-κεῖς (κάποιος ἔρχεται ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους ἴσα πρὸς τὰ ἐδῶ). Πάει ἀπαδαπέραν-κεῖς.

*ἀπεδῶ-πέραν-κ' ἄνω ἐπίρρ. ἀπαδαπέραν-κ' ἄνω Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πέραν κ' ἄνω. Ἀπὸ τῶν ἀπέναντι ἐδῶ μερῶν πρὸς τὰ ἄνω: Ἀπαδαπέραν-κ' ἄνω εἶδ' ἄτον ἐπ' ἔγ' ναν (τὸν εἶδα νὰ πηγαίνῃ).

*ἀπεδῶ-πλάγιν ἐπίρρ. ἀπαδαπλάν Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῶν ἐπίρρ. ἀπεδῶ καὶ πλάγιν, δι' ὃ ἰδ. πλάγι. Ἀπεδῶ παρατέρα: Ἀπαδαπλάν ἀσ' σ' ἐμέτερα (ἀπεδῶ παρατέρα ἀπὸ τὰ ἰδικά μας).

*ἀπεδῶ-πλάγιν-καὶ κάτω ἐπίρρ. ἀπαδαπλαγκαικὰ Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν καὶ κάτω.

Ἀπεδῶ παρατέρα: Ἀπαδαπλαγκαικὰ ἔρπαξεν ὁ λύκον τ' ἄρνιν. Ἀπαδαπλαγκαικὰ ἔσ' κωσεν ἀγτόντες τὴν κοσσάραν (ἀπεδῶ παρατέρα ἐσήκωσεν ὁ αἰτὸς τὴν ὄρνιθα).

*ἀπεδῶ-πλάγιν-κ' ἔσω ἐπίρρ. ἀπαδαπλαγκέες Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν κ' ἔσω.

Ἐκ τῶν ἐδῶ πλησίον μερῶν: Φύγον καὶ χάθ' ἀπαδαπλαγκέες! (φύγε καὶ χάσου, τραποῦ εἰς φυγὴν!).

*ἀπεδῶ-πλάγιν-κ' ἄνω ἐπίρρ. ἀπαδαπλαγκέες Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν κ' ἄνω.

Ἀπεδῶ παρατέρα πρὸς τὰ ἄνω: Ἀπαδαπλαγκέες πάει -ἐδέβεν κττ.

*ἀπεδῶ-πλάγιν-μέρου ἐπίρρ. ἀπαδαπλαμμέες Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν μέρου. Ἀπεδῶ πλησίον που: Ἀπαδαπλαμμέες ἐκυλίεν ἡ γοινέα (ἐκυλίσθη ὁ λίθος).

*ἀπεδῶ-πλάγιν-μέρου-καὶ κάτω ἐπίρρ. ἀπαδαπλαμμερκαϊκὰ Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν μέρου καὶ κάτω.

Ἀπεδῶ παρατέρα κάπου (ἀορίστως πως δηλοῦται τὸ σημεῖον τῆς ἀφετηρίας): Ἀπαδαπλαμμερκαϊκὰ ἐχάθεν τὸ ὀκεῦος.

*ἀπεδῶ-πλάγιν-μέρου-κ' ἔσω ἐπίρρ. ἀπαδαπλαμμερκεῖς Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν μέρου κ' ἔσω.

Ἐκ τῶν ἐδῶ που πλησίον μερῶν (ἀορίστως πως δηλοῦται τὸ σημεῖον τῆς ἀπὸ τόπου ὀριζοντίας κινήσεως): Ἀπαδαπλαμμερκεῖς ἐδέβεν.

*ἀπεδῶ-πλάγιν-μέρου-κ' ἄνω ἐπίρρ. ἀπαδαπλαμμερκεῖς Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπεδῶ πλάγιν μέρου κ' ἄνω.

Ἀπεδῶ παρατέρα κάπου πρὸς τὰ ἄνω (τὸ ἐπίρρ. ἐκφράζει ἀορίστως τὸ σημεῖον τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως): Ἀπαδαπλαμμερκεῖς πάει.

*ἀπεδῶχάν-καὶ κάτω ἐπίρρ. ἀπαδαχαντδαικὰ Πόντ. (Ὁφ.) ἀπαδαχαντδαικάνας Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς *ἀπεδῶχάν καὶ κάτω. Περί τοῦ ἀπαδαχάν ἰδ. λ. ἀπεδῶ, περί δὲ τῆς παρεκτάσεως εἰς -νας ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνῶν 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 144.

Ἀπεδῶδὰ πλησίον.

ἀπέξεντος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπόξεντος Νάξ. (Γαλανῶδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πεξεντός < πε-ξεύω, παρ' ὃ καὶ ἀποξεύω.

Ὁ μὴ ἀφιπτεύσας: Ἀπόξεντος εἶσαι ἀκόμα;

ἀπέθαντος ἐπίθ. Θράκ. (Κεσάν. κ. ἄ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. κ. ἄ.) Πελοπ. (Ἀρκαδ. Λακων. κ. ἄ.) Σύμ. — Γέρ. Κολοκοτρῶν. 2, 91 — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἀπέθαντους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀπέθατος Πελοπ. (Λακων. Μάν. Μεσσ.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Σύμ. ἀπέθατους Ἡπ. Μακεδ. (Βογατσ. Καστορ. Καταφύγ. Πάγγ.) ἀπένατε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πεθαντός < πε-θαίνω, παρ' ὃ καὶ πενατέ < πενάξου.

1) Ὁ μὴ ἀποθνήσκων, αἰώνιος Μακεδ. (Βογατσ. Πάγγ.) Πελοπ. (Ἀρκαδ. Λακων. κ. ἄ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σύμ. Τσακων. — Γέρ. Κολοκοτρῶν. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. Ἀνθρωπος ἀπέθαντος Πελοπ. Γέρως ἀπέθαντος Λακων. Ἐν πομένει κάνας ἀπέθατος Σύμ. Ἀπέθατον ὄνομα αὐτόθ. Ὁ Θεὸς ἐνὶ ἀπένατε (εἶναι ἀθάνατος) Τσακων. Ὁ διάβολος εἶναι ἀπέθαντος Γέρ. Κολοκοτρῶν. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀθάνατος 1. β) Ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ποτὲ Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.): Γεῖά σου, ἀπένατε!

2) Ἀφθαρτος, στερεὸς Ἡπ. Θράκ. (Κεσάν. κ. ἄ.) Μακεδ.

